

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího práce

Jméno autora: Ondřej Vecek

Název práce: Konstrukce identity Západu v období ruské agrese vůči Ukrajině na příkladu vybraných českých médií

Vedoucí práce: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Téma a cíl práce: Cílem bakalářské práce je analyzovat konstruování západní identity ve vybraných českých médiích v průběhu první fáze ruské agrese vůči Ukrajině. Práce usiluje o zmapování toho, jakým způsobem se s kategorií Západu pracuje a jak je geograficky a hodnotově vymezená, včetně poukázání na odlišné přístupy k jejímu chápání a vyjadřování. V praktické části se práce zaměří na analýzu komentářové rubriky českých médií vybraných jako reprezentativní vzorek české společenské a politické diskuze.

Zaměření práce: identita, střet civilizací, Západ, západní identita, válka na Ukrajině

Jazyková a stylistická úroveň práce: Z jazykového a stylistického hlediska je práce zpracována na dobré úrovni. Místy působí rušivě příliš emocionálně zabarvený jazyk (zejm. v úvodu textu). V některých pasážích by také bylo vhodné zvolit úspornější, přehlednější a lépe strukturované vyjadřování. Rušivá je také opakující se záměna slova „střet“ za „střed“ (srov. „střed civilizací“, s. 30).

Rozsah práce: Plně odpovídá požadavkům na bakalářskou práci, 57 stran.

Použitá literatura: Práce je založena na 33 odborných monografiích, vesměs je jedná o vhodně vybrané a kvalitní tituly.

Formální stránka práce: Formální stránka práce je zpracována na dobré úrovni. Místy se objevují vybočení z jednotného formátování (odlišný font písma na s. 13).

Celkové hodnocení a kritické poznámky: Autor nabídl v předložené bakalářské práci široce koncipovanou úvahu o kořenech západní, respektive evropské identity. Je jistě na místě ocenit jeho ponor do problematiky stavebních kamenů tvořících identitu naší vlastní civilizace. Přesto je na začátku nutné konstatovat, že se v tomto úsilí minul s hlavním cílem práce tak, jak jej stanovil název a anotace práce: Hlavním záměrem textu měla být analýza toho, jak byla identita západu představovaná v odlišně názorově ukotvených českých médiích v době bezprostředně po začátku ruské invaze vůči Ukrajině. Autor se místo toho zaměřil na obecné představení západní identity. V praktické části se pak věnoval spíše tomu, jak média komentovala samotnou invazi, než aby se zaměřil na jejich postoj k vlastní, západní identitě.

Hlavním nedostatkem a problematickým bodem práce, která jinak odráží poměrně důkladné autorovo studium, je prakticky neexistující propojení teoretické a praktické části textu. Jednotlivé faktory utvářející západní civilizaci nejsou v praktické části v podstatě vůbec reflektovány. Jedním ze záměrů práce také měla být analýza různých možností, jak kategorii západu rozumět, respektive toho, jak se chápání západu liší v rámci různých politických ideologií. Autor tuto linku do svého textu prakticky nezařadil a text proto působí dojmem, že všechna média rozumí kategorii západu v podstatě identickým způsobem.

V teoretické části textu autor otevřel celou řadu otázek spojených s naším přemýšlením o evropské identitě. Jak již bylo zmíněno, je potřeba ocenit šíři jeho záběru a rozhledu. Pro konkrétní téma bakalářské práce by ale bylo dobré danou část textu koncipovat strukturovanějším způsobem, patrně se vyhnout příliš abstraktním úvahám a více se soustředit na otázky, jež formují naše přemýšlení o západu v současnosti (otázka nacionalismu a západního univerzalizmu, specifika středoevropské identity, vliv současné ekonomické dominance západu apod.). V jednotlivých tématech také autor často přeskakuje z jedné výkladové roviny do jiné (např. z roviny filosofické do historické a zpět).

Je také otázkou, zda by nebylo vhodnější některé témata (např. otázku spravedlivé války) z práce vyškrtnout a učinit ji tak soudržnější.

Výsledné hodnocení: Bakalářská práce naplňuje požadavky na tento typ kvalifikačních prací. Podává široce koncipovaný přehled úvah o konstruování západní identity.

V praktické části se ale věnuje více komentování vztahu mezi Ruskem a západem než analýze samotné kategorie západu.

Otázky vedoucího práce:

- Odráží se odlišná ideologická východiska jednotlivých médií v jejich porozumění kategorii západu?
- Je západ chápán spíše jako univerzalistická, abstraktní kategorie nebo jako partikulární civilizační jednotka?
- Odráží se v mediálním chápání západu specifika středoevropské identity?

Datum: 22. 8. 2023

Mgr. Petr Macek, Ph.D.